

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2018
Α' ΦΑΣΗ

Ε_3.Νλ3Γ(ε)

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Τετάρτη 3 Ιανουαρίου 2018

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ΛΕΗΛΑΣΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Το πρόβλημα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής περιέχει ταυτόχρονα μια νομική πτυχή και μια κοινωνική διάσταση. Στη σύγχρονη εποχή η νομική πλευρά από εσωτερικό ζήτημα κάθε χώρας προσλαμβάνει πολυεθνικές διαστάσεις. Δεν θα σταθώ στη νομική πλευρά αλλά θα ασχοληθώ με την κοινωνική διάσταση του ζητήματος.

Στην Ελλάδα, αλλά και στις περισσότερες χώρες του πολιτισμένου κόσμου, είμαστε μάρτυρες (θύτες και θύματα) μιας πραγματικής λεηλασίας της ιδιωτικής ζωής. Με πρόσχημα τον δήθεν δημοκρατικό κοινωνικό έλεγχο έχει επικρατήσει η ωμή παραβίαση της ιδιωτικής ζωής και μάλιστα κατά τρόπο **αναιδή**. Το ψυχοπαθολογικό αυτό σύνδρομο υπήρχε πάντα έρπον στις κοινωνίες, μόνο που τώρα, με την εξάπλωση της **αυτοκρατορίας** των Μέσων Επικοινωνίας σε συνδυασμό με άλλα σύγχρονα νοσηρά κοινωνικά φαινόμενα, έχει τόσο πολύ εξαπλωθεί ώστε να βλάπτει καίρια ένα μέρος της ζωής των συνανθρώπων μας, **φθείρει** τον συνεκτικό ιστό της κοινωνικής μας ζωής.

Σήμερα, μισογραμματισμένοι «δημοσιογράφοι», με απουσία κάθε **ενδοιασμού**, φορούν με την **ευχέρεια** που τους παρέχει η δύναμη του μικροφώνου τα προσώπεια του ελεγκτή-τιμητή της ιδιωτικής ζωής. Αυτοί οι απολοφυρόμενοι δήθεν προστάτες της κοινωνίας, χρησιμοποιώντας τις περισσότερες φορές έναν λόγο αγοραίο, καλλιεργούν με απάνθρωπη διάθεση τα άνθη του κακού. Στο όνομα μιας απατηλής ενημέρωσης, έχουν κατορθώσει να κάμψουν ως ένα σημείο την κοινωνική αρετή. Γιατί, ας μη γελιόμαστε: αν εμείς οι ακροατές/αναγνώστες δεν χειροκροτούσαμε με (κρυφή) ευχαρίστηση, δεν **επιδοκιμάζαμε** με (υποκριτικό) ενδιαφέρον την προβαλλόμενη αθλιότητα, οι «δημοσιογράφοι» αυτοί δεν θα συνέχιζαν να μας οδηγούν στην ευτέλεια του πνευματικού νανισμού.

Τις τελευταίες δεκαετίες του εικοστού αιώνα οι εκπρόσωποι των Μ.Μ.Ε. μάς οδήγησαν στο να απεμπολούμε αστόχαστα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Και πρέπει να ομολογήσουμε ότι, χωρίς να εκφράσουμε μεγάλη αντίσταση, δεχτήκαμε να ανταλλάξουμε τον απαραίτητο έντιμο κοινωνικό έλεγχο (αυτόν που στηρίζει και ισχυροποιεί τις ανθρώπινες σχέσεις) με την χαμηλής νοημοσύνης ψευδαίσθηση ότι όταν παρακολουθούμε «γαργαλιστικές» ενημερωτικές εκπομπές ή όταν διαβάζουμε κείμενα που μας οδηγούν να βλέπουμε «μέσα από την κλειδαρότρυπα», τότε «γνωρίζουμε», είμαστε «ενήμεροι» και κατά συνέπεια «μετέχουμε» και εμείς ενεργά στα δρώμενα. Γινόμαστε κάποιοι! Πίσω από αυτή τη βάνουση εισβολή στην ιδιωτική ζωή των άλλων, κρύβονται -ανάλογα- συμπλέγματα ταπεινής περιέργειας και μνησικάκης κατωτερότητας, ενώ σε μερικές περιπτώσεις – που αυτές συνήθως δεν αφορούν τον κοινό άνθρωπο – υποκρύπτονται ιδιοτελή συμφέροντα, τα οποία άθελά μας εξυπηρετούμε με την ανοχή/έμμεση συμπαράστασή μας σε κακοποιά «δημοσιογραφικά επιτεύγματα»....

Δεν αισιοδοξώ ότι αυτή η απρεπής, κακοπροαίρετη κι απροσχημάτιστη εισβολή στο άβατο της προσωπικής ζωής είναι εύκολο να θεραπευτεί. Για να γίνει κάτι τέτοιο χρειάζεται να ανέβει το πολιτιστικό επίπεδο των περισσοτέρων ανθρώπων, να γεμίσουμε με άλλα (κυρίως πνευματικά) ενδιαφέροντα την ανούσια και παγωμένη ζωή μας ώστε να τεχνουργήσουμε με αξιοπρέπεια έργα του κοινωνικού βίου που θα προέρχονται από την εντιμότητα της αυτοσυνειδησίας μας. Τότε μόνο οι εμπορευόμενοι τα πιο χθαμαλά συναισθήματα του ανθρώπου θα χάσουν την «πραμάτια» τους. Μέχρι τότε όμως υπάρχει μια άμεση λύση: να μην αγοράζουμε τα έντυπα, να μην παρακολουθούμε τις εκπομπές, να μην ακούμε τους σταθμούς που διασύρουν και ταπεινώνουν τους συνανθρώπους μας. Και πρωτίστως να διαμαρτυρόμαστε: με κάθε τρόπο, σε κάθε περίπτωση. Οι κερδοσκόποι ιδιοκτήτες των Μ.Μ.Ε. υπολογίζουν την κατακραυγή. Γι' αυτό πιστεύω ότι τελικά καμιά φωνή δεν πάει χαμένη, κανένα διάβημα δεν μένει χωρίς αποτέλεσμα. Όλα έχουν μια -μικρή έστω- αγαθοποιό κατάληξη.

Διονύσης Μαγκλιβέρας, *Μέτρα ευθύνης*, εκδ. Παπαζήση

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

- έρπον: αυτό που σέρνεται
- απολοφυρόμενοι: υπερβολικά θρηνούντες
- απεμπολούμε: εγκαταλείπουμε, προδίδουμε
- μνησικάκης: εκδικητικής
- χθαμαλά: χαμηλά, ταπεινά

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- A.** Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου σε 90-100 λέξεις, με την οποία ενημερώσατε τους συμμαθητές σας για όσα διαβάσατε.

Μονάδες 25

- B1.** Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις:

- α.** Η δικαιολογία για τη λεηλασία της ιδιωτικής ζωής δεν είναι ο έλεγχος της κοινωνίας προς τα πρόσωπα.
- β.** Οι δημοσιογράφοι κρίνουν με άνεση την ιδιωτική ζωή των ανθρώπων.
- γ.** Προφανώς όταν διαβάζουμε κουτσομπολίστικα κείμενα δεν έχουμε την αίσθηση ότι ενημερωνόμαστε.
- δ.** Υπάρχουν ευρύτερες σκοπιμότητες, σε ορισμένες περιπτώσεις, που δεν σχετίζονται με το κοινό, πίσω από την προβολή της ιδιωτικής ζωής κάποιων προσώπων.
- ε.** Το κοινό δεν διαδραματίζει κανένα ρόλο στην προβολή της ιδιωτικής ζωής από τα μέσα.

Μονάδες 10**B2.α.**

- i.** Να προσδιορίσετε τη δομή της τρίτης παραγράφου (*Σήμερα, μισογραμμιασμένοι «δημοσιογράφοι», με απουσία κάθε ενδοιασμού...*). (μονάδες 2)

- ii.** Να εντοπίσετε έναν τρόπο ανάπτυξης της παραγράφου (μονάδες 2)

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο. (μονάδες 2)

Μονάδες 6

- B2.β.** *«Αυτοί οι απολοφυρόμενοι δήθεν προστάτες της κοινωνίας, χρησιμοποιώντας τις περισσότερες φορές ... οι «δημοσιογράφοι» αυτοί δεν θα συνέχιζαν να μας οδηγούν στην ευτέλεια του πνευματικού νανισμού.»*[3^η παράγραφος]

- i.** Ποιον τρόπο πειθούς αξιοποιεί ο συγγραφέας σε αυτό το απόσπασμα; (μονάδες 3)

- ii.** Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 3)

Μονάδες 6

B3.α. Να αιτιολογήσετε τη χρήση του α΄ πληθυντικού ρηματικού προσώπου στο παρακάτω απόσπασμα της τέταρτης παραγράφου: « *Τις τελευταίες δεκαετίες του εικοστού αιώνα οι εκπρόσωποι των Μ.Μ.Ε. μας οδήγησαν στο να απεμπολούμε.... Γινόμαστε κάποιοι!*» [4^η παράγραφος]

Μονάδες 2

B3.β. «...να μην ακούμε τους σταθμούς που διασύρουν και ταπεινώνουν τους συνανθρώπους μας.»

- i. Να χαρακτηρίσετε τη σύνταξη (ενεργητική / παθητική) στο παραπάνω απόσπασμα. (μονάδα 1)
- ii. Να εξηγήσετε την επιλογή του συγγραφέα. (μονάδα 1)

Μονάδες 2

B4.α. Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:
αναιδή, φθείρει, ενδιαισμού, ευχέρεια, επιδοκιμάζαμε

Μονάδες 5

B4.β.

- i. Να διακρίνετε τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων
τανυτόχρονα, δημοσιογράφοι, ισχυροποιεί, ψευδαίσθηση (μονάδες 2)
- ii. Με το β΄ συνθετικό της καθεμιάς να σχηματίσετε μία παράγωγη λέξη (απλή ή σύνθετη) (μονάδες 2)

Μονάδες 4

Γ. Με αφορμή την ύπαρξη τηλεοπτικών εκπομπών που ασχολούνται με την αποκάλυψη της ιδιωτικής ζωής δημοσίων προσώπων, προσώπων δημοσιότητας αλλά και απλών, καθημερινών ανθρώπων, συντάσσετε ένα κείμενο που θα δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας. Σε αυτό επικρίνετε αυτή την επιλογή των τηλεοπτικών σταθμών, υποστηρίζοντας ότι συνιστά κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στη συνέχεια, προτείνετε τρόπους με τους οποίους η οικογένεια και το σχολείο μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά ώστε οι επόμενες γενιές να προστατευτούν από παρόμοιους κινδύνους. Το κείμενό σας να έχει έκταση 450-500 λέξεων.

Μονάδες 40